

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/97/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715206460
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715206460.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 proti povinnému M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/XX, XXX XX J., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava pod sp. zn. EX 17467/15, o vymoženie 149,50 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10Er/220/2015-15 zo dňa 21. augusta 2015 v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 10Er/220/2015-15 zo dňa 21. augusta 2015 z r u š u j e
a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 06.03.2015.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 15721/14 zo dňa 21.11.2014. Podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola Zmluva o úvere, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 18.03.2013. V ten istý deň, ako bola medzi účastníkmi uzatvorená zmluva o úvere, oprávnený s povinným uzatvorili aj rozhodcovskú zmluvu (ďalej len "rozhodcovská zmluva").

Súd prvého stupňa v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad respektíve rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno vyhovieť. Súd prvého stupňa posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, a to nielen s poukazom na povahu subjektov právneho vzťahu a okolností uzatvorenia zmluvy o úvere, ale aj s poukazom na ust. § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.03.2015 a tiež s poukazom na znenie ustanovenia § 1 a § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z uvedených dôvodov na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a rozsiahlu judikatúru Súdneho dvora ES k nej.

Okresný súd ustálil, že zmluvné podmienky, ktoré sú upravené spotrebiteľskou zmluvou tak, ako to vyplýva aj z ust. § 54 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka, sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd tak skúmal, či zmluva medzi účastníkmi neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pričom pozornosť venoval dojednaniu rozhodcovskej zmluvy.

Okresný súd konštatoval, rozhodcovská zmluva bola uzavretá na samostatnej listine, v ktorej súd kolónky pre doplnenie údajov o dlžníkovi a ručiteľovi atď.. Rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy nie je jednotlivým zmluvným dojednaním, a to ani sama o sebe, a ani vo vzťahu k zmluve o úvere, ktorej sa týka, ale naopak sama rozhodcovská zmluva pozostáva z jednotlivých zmluvných dojednaní, ktoré ju ako osobitnú zmluvu tvoria. Dojednania rozhodcovskej zmluvy boli vopred naformulované, pričom pokiaľ ide o samotný predmet rozhodcovskej zmluvy, dlžník nemal možnosť akokoľvek ovplyvniť nielen výber rozhodcovského súdu, ktorý bol v rozhodcovskej zmluve vopred určený, ale nemal ani možnosť akokoľvek modifikovať obsah rozhodcovskej zmluvy pokiaľ ide o okruh vzájomných sporov, ktoré by mal rozhodcovský súd medzi účastníkmi konania rozhodnúť. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo forme osobitnej zmluvy, teda na samostatnej listine, ešte nepreukazuje, že jej jednotlivé ustanovenia boli dojednané individuálne. Pre záver o individuálnosti dojednania účastníkov exekučného konania o právomoci rozhodcovského súdu nie je rozhodujúca konečná forma rozhodcovskej zmluvy, ale práve proces kreovania, resp. vzniku dohody účastníkov exekučného konania o právomoci rozhodcovského súdu. Súd mal za to, že ustanovenia rozhodcovskej zmluvy zo dňa 18.03.2013 neboli so spotrebiteľom vzhľadom na to, že tento nemohol ovplyvniť obsah, resp. podstatu týchto zmluvných dojednaní, individuálne dojednané. Rozhodcovská zmluva síce formálne obsahuje možnosť riešenia sporov pred všeobecným súdom, pričom možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom má vždy žalobca. Dojednanie o právomoci rozhodcovského súdu obsiahnuté v čl. II. bod 1 rozhodcovskej zmluvy svojimi dôsledkami napĺňa kritérium značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v zmysle generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podstatou rozhodcovskej zmluvy nie je dohoda zmluvných strán o právomoci všeobecného súdu, ale dohoda o právomoci rozhodcovského súdu rozhodnúť spor medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní. Po podaní žaloby na rozhodcovskom súde spotrebiteľ aj v prejednávanej veci nemal reálnu možnosť túto voľbu zvrátiť. Osoba rozhodcu - v danom prípade rozhodcovského súdu bola v rozhodcovskej zmluve vopred uvedená a povinný nemal možnosť výber tejto osoby akokoľvek ovplyvniť. Zmluvné dojednania, či už o zmluvných pokutách, neboli so spotrebiteľom individuálne dojednané, ale sú súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je podkladom na vykonanie exekúcie rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom, ktorý svoju legitimitu rozhodnúť spor medzi účastníkmi exekučného konania odvodzoval od rozhodcovskej zmluvy, ktorej ustanovenia čl. I. bod 1 a čl. II. bod 1 súd vyhodnotil ako neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. V dôsledku toho, že rozhodcovská zmluva nebola platne dojednaná, konajúci rozhodcovský súd nemal právomoc spor medzi účastníkmi exekučného konania rozhodnúť. Pokiaľ bol rozhodcovský rozsudok vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, tak nikdy nemohol nadobudnúť a ani nenadobudol formálnu a materiálnu vykonateľnosť. Z uvedeného dôvodu rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave pod sp. zn. SR 15721/14 dňa 21.11.2014 nie je spôsobilým exekučným titulom. Na základe uvedeného súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Súd okrem § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aplikoval na zistený skutkový stav aj § 45 ZoRK, s čím oprávnený nesúhlasil. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis napriek tomu, že ustanovenie § 45 ods.1, ods. 2 ZoRK upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom. Exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako ich vyžaduje ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa súd opiera

v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok, a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu.

Ďalej tvrdil, že exekučný súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. V prípade, ak súd na zistený skutkový stav aplikoval § 45 ods. 2 ZoRK spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania o práva, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom § 45 ZoRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený namietal neúplne zistený skutkový stav, nakoľko v prejednávanej veci bola podkladom pre rozhodcovské konanie samostatná a individuálne dohodnutá Rozhodcovská zmluva, ktorá v článku II odsek 2, veta druhá upravila možnosť ktorejkoľvek zmluvnej strany podať žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu na všeobecný súd. Z uvedeného je zrejmé, že povinnému nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok na všeobecný súd. K právnomu názoru okresného súdu ohľadne znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka oprávnený poukázal na dôvodovú správu, v zmysle ktorej je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci podľa názoru oprávneného okresný súd konal nad rámec zverenej právomoci.

Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Sudca nemienil odvolaniu oprávneného vyhovieť, preto ho podľa § 374 ods.4, veta prvá a druhá O.s.p. predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa ustanovení § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že dňa 06.03.2015 bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaná zápisnica obsahujúca návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Následne bola okresnému súdu dňa 05.05.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V prejednávanej veci oprávnený predložil exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 15721/14 zo dňa 21.11.2014. Podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 18.03.2013. Nakoľko si povinný riadne neplnil svoju povinnosť zo zmluvy o úvere, dlh sa stal splatný v celku na základe čoho si uplatnil nárok v rozhodcovskom konaní. Okresný súd následne v napadnutom uznesení zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že rozhodcovská zmluva, z ktorej si odvodil právomoc rozhodcovský súd, je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa článku II. ods. 1, 2 a 3 Rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi dňa 18.03.2013 budú všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 18.03.2013 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, riešené pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu

(zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez udania dôvodu, a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy musí byť v písomnej forme doručené v uvedenej lehote druhej zmluvnej strane.

Podľa článku I. ods. 1 Rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovským súdom sa na účely tejto zmluvy rozumie Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava.

V poslednom odseku Rozhodcovskej zmluvy povinný prehlásil, že s uzavretím zmluvy súhlasí a že pred uzavretím tejto zmluvy bol osobitne poučený o dôsledkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

V zmysle citovaného § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúmava exekučný titul aj ex offico. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 Zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmačnej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného k 18.03.2013 (ďalej Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka je obsiahnutá úprava neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Ide o podmienky, s ktorými sa spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah. Ustanovenie odseku 1 vyššie citovaného ustanovenia zakotvuje všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda nesmie obsahovať neprijateľné podmienky. Zároveň však v druhej vete upravuje podmienky, za splnenia ktorých sa na zmluvné ustanovenia nehľadí ako na neprijateľné. Zákon č. 575/2009 Z. z. novelizujúci Občiansky zákonník s účinnosťou od 1. marca 2010 zmenil znenie druhej vety tak, že rozšíril okruh zmluvných podmienok, ktoré nemožno považovať za neprijateľné. Okrem už predtým upravených neprijateľných podmienok, medzi ktoré nepatrili tie podmienky, ktoré boli dohodnuté individuálne, novelou boli rozšírené podmienky o také, ktoré za neprijateľné nepovažovali ani zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak sú tieto zmluvné podmienky vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa tak vzťahuje iba na tie spotrebiteľské zmluvy, pri uzatváraní ktorých spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah, teda ktoré sú vopred pripravené a obvykle zaradené do textu Všeobecných obchodných podmienok. Nevzťahuje sa však na tie zmluvné podmienky, ktoré boli dohodnuté zvlášť, na samostatnej listine, a teda s každým spotrebiteľom prejednané individuálne, čo v tejto veci vyplýva z poslednej časti textu Rozhodcovskej zmluvy, pretože povinný potvrdil podpisom, že bol z účelom tejto Rozhodcovskej zmluvy oboznámený a že súhlasí s tým, čo je v rozhodcovskej zmluve dohodnuté. Pri takto dohodnutých zmluvných podmienkach sa nemožno dovolávať ich neprijateľnosti.

Odvolačný súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom, že zmluva o úvere uzavretá dňa 18.03.2013 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z nej nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by povinný bol pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom (povinným) a dodávateľom (oprávneným) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade

s právnou úpravou Slovenskej republiky, keď skúmal rozhodcovskú zmluvu ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

V prejednávanej veci rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na vydanie exekučného titulu od Rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 18.03.2013. Zo samostatne uzavretej Rozhodcovskej zmluvy, ktorá nie je súčasťou Zmluvy o úvere je zrejmé, že medzi zmluvnými stranami bol dohodnutý spôsob riešenia možných sporov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva, t.j. zmluva o úvere bola oprávneným vopred pripravená na predtlačenom tlačive, a teda spotrebiteľ ju nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť ešte nezakladá predpoklad, že tomu tak bolo aj pri uzatváraní Rozhodcovskej zmluvy. Táto bola uzatvorená medzi účastníkmi na zvláštnom liste, a teda individuálne. Aj keď Rozhodcovská zmluva bola oprávneným ako veriteľom vopred pripravená pre dlžníka na samostatnom liste, do ktorého sa dopĺňajú požadované údaje, z rozhodcovskej zmluvy a ani zo zmluvy o úvere nevyplýva, že by neuzavretie rozhodcovskej zmluvy malo vplyv na uzavretie zmluvy o úvere.

Takto uzavretá Rozhodcovská zmluva nebráni spotrebiteľovi uplatniť svoje práva pred všeobecným súdom práve z dôvodu, že obsahuje alternatívne riešenie sporov, ktoré dostatočným spôsobom zabezpečuje spotrebiteľovi, rovnako ako veriteľovi právo podať žalobu nielen na rozhodcovský, ale aj na všeobecný súd. Práve umožnenie výberu súdu, či už rozhodcovského alebo všeobecného žiadateľom, ktorý výber je dohodnutý zmluvnými stranami v poslednej vete článku II. bod 1 Rozhodcovskej zmluvy je dôkazom o tom, že takýmto žiadateľom môže byť rovnako veriteľ ako aj dlžník - spotrebiteľ, preto takéto dojednanie nemôže mať povahu neprijateľnej podmienky. Podľa článku II. bod 3 Rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez udania dôvodu, a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Povinný pritom v poslednom odseku Rozhodcovskej zmluvy prehlásil, že s uzavretím rozhodcovskej zmluvy súhlasí a že pred uzavretím tejto zmluvy bol osobitne poučený o dôsledkoch jej uzavretia. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že na prospech spotrebiteľa nemôže byť jeho vlastné zanedbanie a nevyužitie možnosti oboznámiť sa s právnym úkonom, ktorý uzatvára a berie ním na seba práva a povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval Rozhodcovskú zmluvu, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul za individuálne dohodnutú, preto na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve spôsobujúcich jej neplatnosť, a teda je platným právnym úkonom. To však nevyklučuje, že by rozhodcovská zmluva mohla byť neplatná aj z iných dôvodov.

Odvolací súd sa námietkami oprávneného, ktoré sa týkali aplikácie ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní podrobnejšie nezaoberal z dôvodu, že okresný súd na prejednávanú vec neaplikoval uvedené ustanovenie a aplikovať ani nemohol, keďže od 1. januára 2015 je platná a účinná novela zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vykonaná zákonom č. 336/2014 Z. z., ktorá zrušila ustanovenie § 45 tohto zákona, v dôsledku čoho považoval tieto námietky za irelevantné. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné dodať, že ak sa okresný súd zaoberal otázkou, či v tomto konaní bola daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, zo strany okresného súdu sa nejednalo o posudzovanie vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, ale o posúdenie, či rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, bola platne dojednaná.

Keďže súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom okresný súd opätovne rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Okresný súd sa bude zaoberať predovšetkým posúdením otázky, či exekučný titul, predložený v tomto prípade so žiadosťou exekútora o udelenie poverenia spĺňa formálne a materiálne náležitosti vykonateľného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.